

У Києво-Печерській лаврі відкрили пам'ятний знак Івану Мазепі та розпочали підготовку до 1000-річчя святині

29.6.2026 - | Ministerstvo kultury ta informpolityky

У День Конституції України на території Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» біля Успенського собору відбулося урочисте відкриття пам'ятного знака гетьману Івану Мазепі - видатному державному діячу, меценату та одному з найбільших ктиторів Лаври.

Саме за підтримки Івана Мазепи навколо Верхньої лаври звели кам'яні оборонні мури з баштами, побудували церкву Всіх Святих, відновили Троїцьку надбрамну церкву, оновили Успенський собор та інші монастирські споруди.

У церемонії відкриття взяли участь Президент України Володимир Зеленський, представники Офісу Президента, Уряду, Верховної Ради України, духовенства, наукової та музейної спільноти, Українського інституту національної пам'яті, військовослужбовці, громадські діячі та меценати.

*«Століттями Росія бруднила його ім'я, прагнула, щоб українці дивилися на свою історію чужими очима, переконуючи наш народ, що Мазепа – зрадник. Це брехня, і ця брехня програла. Назавжди. І сьогодні ми вшановуємо свого видатного державного і військового діяча, мецената, главу козацької держави Івана Мазепу. І важливо, що ми робимо це саме тут, в Лаврі, яка за його опіки дійсно розквітла – храмами, дзвіницями й своїм унікальним українським бароковим обличчям», — наголосив **Володимир Зеленський**.*

Віцепрем'єр-міністерка з питань гуманітарної політики України — Міністерка культури України **Тетяна Бережна** також взяла участь у церемонії.

«У День Конституції України ми вшановуємо Івана Мазепу. За його підтримки святиня розквітла храмами, дзвіницями й унікальним українським бароко. Пам'ятний знак у Лаврі повертає в український простір історичну правду про людину, яка зміцнювала нашу державність і духовну спадщину. Це важливо зараз, коли Україна знову виборює свободу та право самостійно визначати власне майбутнє. Початок підготовки до 1000-річчя Києво-Печерської лаври — це відповідальність перед нашою спадщиною і наступними поколіннями українців», — зазначила Тетяна Бережна.

За словами генерального директора Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» **Максима Остапенка**, відкриття пам'ятного знака є відновленням історичної справедливості.

«Для Києво-Печерської лаври Іван Мазепа — не лише видатний державний діяч, а й один із найбільших ктиторів. Саме за його підтримки святиня набула того архітектурного образу, який сьогодні знає весь світ. Повертаючи такі постаті до нашого історичного простору, ми перемагаємо в боротьбі за власну пам'ять, яку росія століттями намагалася спотворити та витіснити з неї українських героїв», — зазначив Максим Остапенко.

Пам'ятний знак створили скульптори Олесь Сидорук і Борис Крилов у співпраці з архітектором Віктором Юрківим, дослідницею Ольгою Ковалевською та Українським інститутом національної

пам'яті.

Особливу історичну цінність має постамент пам'ятного знака. Для його створення використали гранітний цоколь, що залишився після руйнування Успенського собору у 1941 році, а також елементи різьбленого іконостаса храму. Саме Успенський собор свого часу щедро підтримували Іван Мазепа та його мати Марія Магдалина.

У День Конституції України Президент України Володимир Зеленський також підписав Указ про відзначення 975-річчя Києво-Печерської лаври та початок підготовки до її 1000-річчя.

Документ передбачає довгострокову програму збереження та розвитку Лаври. Протягом наступних 25 років планується комплексне оновлення пам'яток архітектури, музейних колекцій і споруд, а також реалізація наукових, реставраційних і культурних проектів.

<https://mincult.gov.ua/news/u-kyyevo-pecherskij-lavri-vidkryly-pamyatnyj-znak-ivanu-mazepi-ta-rozpchaly-pidgotovku-do-1000-richchya-svyatyni>